

ja, saa udsætte man Loven derom, indtil denne Sondring, denne Ophævelse af Menighedslivet, denne Adskillelse mellem de enkelte Menighedsmedlemmer og deres Præst, viser sig. Først dersom Forholdet var et saadant, først da kunde der argumenteres paa den Maade, den ærede Rigsdagsmand har gjort. — Jeg sagde, at der var andre Forudsætninger, hvorfra den ærede Rigsdagsmand gif ud, og som ellers kunde benyttes som Grundlag for en Bevisførelse i denne Sag. Noget af dem vare imidlertid af den Bestaffenhed, at det haade vilde være mig ugjærligt at samle dem, og at jeg vilde være i høj Grad utilbøielig til at imødgaae dem; jeg vilde derved føle mig særdeles ilde berørt; ligeledes er der fra den ærede Rigsdagsmand faldet mange Pittinger, som jeg oprigtig maa tilstaae ikke forekom mig at have deres Plads i en Række af Beviser for den Nødvendighed, hvorom han har talt. Det forekommer mig, at naar der er Spørgsmaal om at faae en Lov gennemført, og man da, fordi man engang i Livet er bleven noget ubehagelig berørt ved Forhold, som kunde forebygges, naar en saadan Lov blev vedtagen, vilde som Argument for Loven anføre: Jeg har engang haft Ulemper af disse Forhold, er bleven ubehagelig afficeret deraf, og derfor stemmer jeg for, at denne Lov gaaer igjennem, at da en saadan Maade at argumentere paa vil være aldeles uholdbar; — men hvad er det i Grunden Andet, naar man, hvor det som her gjælder om en heel Stand — jeg siger det uden Frygt for, at man skal kalde det en Standsfordøm — fremhæver som et Argument, at en enkelt Gang — jeg vil ikke indlade mig paa, hvor ofte saadanne Tilfælde have fundet Sted, og i hvor stort Omfang — om den ene, hvad den ærede Rigsdagsmand noget stærkt betone, kan have været „paatrængende“, for at faae sine Embedsindtægter forhøiede, og at en Anden kan, hvor han er kommen til et nyt Kald, have gjort Kettigheder gjældende, som Billedlighed maaffee kunde opfordre til ikke saa strengt at paasee, o. s. fr. Jeg troer ikke, at man fra saadanne enkeltstaaende Omstændigheder kan hente noget Bevis for, hvorledes det forholder sig med en Stand i det Hele taget, og jeg maa mod Paaheraabelsen af saadanne enkelte

Facta stille en Appel til det høitæredede Things Erkendelse af: at findes der end Præster, som man kunde lægge noget Saadant til Last, saa findes der ogsaa et stort og overveienende Fleertal, om hvilke man ikke kan sige Andet, end at de røgte deres Gjerning ikke for Lønnens Skyld, men fordi de føle sig kaldede dertil. (Stemmer: Nei, Nei). Sa, jeg hører, at denne For- mening om Præstestanden i det Hele taget ikke har fundet en gunstig Modtagelse hos Things Medlemmer; imidlertid er det heller ikke det, hvorpaa det kommer mig an, men kun, at det blev sagt, hvad jeg ansaae i Sandhed for at være det Rette. — Naar den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Balskreds (Tscherning) er gaaet tilbage til at betragte Kirkens Udvikling fra dens første Tid, saa har han bvalet ved, at Kirken fra Begyndelsen Intet har eiet, men at den derimod efterhaanden er kommen i Besiddelse af Midler, og ogsaa deri søgt Bevis for, at det maatte høre til Kirkens rene Væsen, at den ikke skulde eie verdslig Gods. Men man maa dog betænke, at fra Begyndelsen af har jo netop den Maade, hvorpaa de Geistlige bleve lønede, været den, at Bidragene bleve hvede dem, vistnok ikke under den Form, hvort de nu hved; de havde en anden Charakter, men de bleve dog hvede af Menighederne og saaledes, at de skulde tjene til Underhold for Geistligheden. Det var jo altsaa ganske nødvendigt, at Kirken, idet den kom ud over de Forhold, hvorved der var afftukket de snevre Grændser, som gjorde, at den maatte være mere indskrænket til Forholdet imellem Individ og Individ, blev sat i Besiddelse af Midler, hvorved den var istand til at kunne have det, der var fornødent til Geistlighedens Underhold, mere paa rene Haand; og det forekommer mig ialtsald at være en Betragtning, som kan understøtte den Anskuelse, der ligger til Grund for den nuværende Ordning. — Den ærede Rigsdagsmand har fremdeles bvalet ved den Betragtning, som den fraværende Kultusminister anstillede med Hensyn til Omflytningen af Præster. Jeg troer ikke, at dette er et af de Punkter, som saaledes som det ogsaa fra den anden Side er blevet berørt, behøver nogen nærmere Omtale. Jeg skal kun bemærke, at hvis det i mange Tilfælde